

(Политика, 19.12.2008)

Има нешто у претпразничној, новогодишњој атмосфери, што тера човека да прави спискове. Одувек сам тврдио да је то опасна работа. Очас посла списак награђених, почаствованих, или шта већ, претвори се у списак за одстрел.

У конкретном случају није страдао нико са списка, већ су мртви, неки дуже неки краће, већ је страдао састављач – Слободан Гавриловић, директор и уредник „Службеног гласника”, који је огласом обавестио јавност да планира издавање књига о оним личностима из српске историје које су обележиле прошли и претпрошли век.

Амбициозни директор и уредник јавног предузећа морао је бити свестан да сваки списак такве врсте изазива полемике, а камоли ако он, као дугогодишњи и истакнути функционер Демократске странке, из тог списка изостави – Зорана Ћинђића.

Јавност би се поделила и без тога. И то по разним питањима. Зашто нема ниједне жене, зашто је ту овај, а не онај, колико има личности из династије Обреновића, а колико из фамилије Карађорђевића... а ако се не би поделила око тога нашло би се већ нешто што би оспорило избор баш тих личности у друштву које је опседнуто митом о сопственој величини и тумачењима те величине. На пример, шта ће ту Јосип Броз?

Директор је одмах, што је у Срба готово историјски подвиг, признао грешку, повукао пројект уз неку неуверљиву најаву да ће се пројектом, то јест именима са списка, с више пажње, и све у том правцу, бавити од јануара наредне године.

Али питање гласи – како је у игру уплетен покојни Зоран Ћинђић. Нико не би ни приметио да њега нема у неком списку који се, површно, бави величинама српске двовековне историје, да се списак на коме нема Зорана Ћинђића, не завршава именима – Ивана Стамболића и Слободана Милошевића. Бура која је потом настала доказ је да сва тројица – Стамболић, Милошевић и Ћинђић – мада мртви нису још мртви у историјском смислу и неће то бити док живима служе да воде своје мање-више живахне политичке ратове.

Да се списак, дакле, завршио на Кочи Поповићу, чије је име под редним бројем 28, односно да иза њега не следе имена Стамболића и Милошевића, нико Ћинђића не би третирао као историјску личност, а он то на неки начин јесте, јер, да опростите на изразу, није довољно дуго мртав за било коју монографско-биографску амбициозну едицију у друштву које иначе троши више историје него што је производи.

Поука је готово универзална. Атрибуте историјских личности не треба приписивати оним људима које колективна национална свест већ није, у сложенем механизму народног варења чињеница и политике, сварила до консензуса о историјском значају дотичне особе.

Полемика која сада провејава и загрева се око изостанка Ћинђићевог имена, а појаве имена Стамболића и Милошевића, говори нам само о томе да су они још актери на српској политичкој сцени и да се та велика парница између два погледа на свет и даље одржава у земљи Србији и да, ни у историјском, ни у политичком смислу, а богами ни у правосудном, још није дефинитивно окончана.

Један незграпан директорско-уреднички потез узбудио је духове више него што та грешка заслужује. Један посебно надахнути либерални коментатор описује ово као последњи пуцањ Бориса Тадића у већ мртвог Зорана Ћинђића, описује то малтене као мафијашку „оверу” мртвог премијера. Јучерашња „Политика” извештава да је Чедомир Јовановић, председник Либерално-демократске партије, упутио писмо Мирку Цветковићу, председнику Владе Србије, са захтевом да хитно буду смењени органи управљања и целокупно руководство јавног предузећа „Службени гласник”.

Постоји читав низ добрих, поштених и политички исправних разлога да се дело Зорана Ћинђића у јавности брани од насртаја оних без душе, срца и с мало памети, али у овој одбрани је нејасно шта је циљ полемика и тужби – да Ћинђића додамо списку или да са

Све по списку

Пише: Драгољуб Жарковић
петак, 19 децембар 2008 19:46

њега избацимо Слободана Милошевића.

Главни уредник недељника „Време”